

FØROYA
SOSIAL DEMOKRATUR
Brádf. blaðstjóri: MARTIN JOENSEN
Prent: A. ØSTER'S

HEIMATÍÐINDI

GUÐSTÆNASTUR

5. sunnudag eftir trinitatis:
Fester Thaysen prestur í
Havnar kirkju. Talvan gongur
fyri kirkjuna.

Jespersen prestur í Hests
kirkju.

JÓANSÓKAN Í VÁGI

Jóansókuveðrið gjørdist frá-
likt. Turrveður og sólskin allan
dagin. Smiril kom suður av
Havnini ónskvöldið við fólki
og kom so norður á Tvøroyri
tórsmorgunin aftur eftir fólki.
Hann fór fullur av aftur Tvør-
oyri. Jóansókustevnan er ein
ítróttarstevna, sum hinar stevn-
urnar eru tað.

Kappróðurin gav sigurin til
Havnarbatin, bygdur í Key-
mannahavn. Teir, ið róðu ímóti
vóru »Suðuroyingurin« (Tvør-
oyrabátur) og Klakksvikarbat-
urin mannaður við Vágbingum.
Av dreingjabátunum vann »Ør-
aroddu«, Froðba, dreingir av
Tvøroyri.

Í svimjing vann ein dani.
Renning: Sylvi Jespersen av
monnum, og Ragna Skaalum av
kvinnum.

Fótbóltur: Tvøroyri og Vág
I og II lið. I liðini 0-0. II
liðini V 1 T 0. Hondbóltur:
mannfólk: Tórshavn og Vág
7-6. Konufólk I lið Vág og
Tvøroyri, 6-5. II lið javnt.

FISKASÖLAN

Glottin 205 ks. 1142 p., Vest-
urvarði 2583 ks. 6310 p., Alvi
187 k. 706 p., Eystfelli 506 k.
2555 p., Vesturleiki 150 k. 679
p., flutt fyri Skipafoss 117 k.
341 p., Torkil Ópunðarson 1712
kit (harav 269 vrakað), 4713 p.,
Högfossur 2445 kit 7992 p.

LEIVUR ØSSURSSON

fór niður til Danmarkar við
saltfiskalastini tórskvöldið. Við
vóru 6 ferðafólk.

Jóannes Patursson fór til
Onglands við sini saltfiskaveiðu.

ENERGY

sum hevur verið við snøri undir
Íslandi, fór seint, kom aftur nú
við 150 skp.

GRIND DEYÐ

Tiðliga týsmorgunin doyði
grind á Klakksvík, 400 hvalir.

HANDILSSÁTTMÁLIN VIÐ ITALIU

Frá juni 1948 til juni 1949
verður vörubýti millum Dan-
mörk og Italia fílt 120 milliónir
afturimóti bara 50 milliónir
seinasta ár. Av hesum kunnu
Føroyingar lata upp til 16000
tons av saltfiski og 1000 tons av
klippfiski.

C. C. JOHANSEN

tlf. 30 — telgr. CARLAG

Snurruváðsreiðskapur:

Reyðsprókuvåð, Hýsuvåð, Bastardvåð,
Snurruvåðstog, ensk sisal, dansk manila,
Posar til Snurruvåð, galvaniseraði let.

Línu- og snørisreiðskapur:

Bummulls- og Hampsnørir, 2, 2½, 3, 4,
4½, 5 og 6 lbs. Teymar, línú- og snøris-
húkar, 7 lbs lodd, boyur.

Troltwine, 3- og 4 tr.

Sisal- og Manilatogverk í øllum tjúktum, 3 og 4 sl.

Korkfendarar, Bendsilwire, Skipsmannsgarn, Merli
garn, Selgarn, Nylonsnøri og Nylonteymar. Livbeltri
og Ringar. Rakettir.

Caltex-Smyrjoliða:

Ursa, Marine Engine Oil, Diesel Engine Oil
o. a. Konsistensfeitt, Stevnirørsfeitt, Kúlu-
leiðifeitt.

Løddar patrónir:

Grand Prix og Maximum, kal. 12, 16 og
20. Riffulpatrónir. 22 Rimfire

Ólæddar patrónir:

kal. 12 og 16, FFF-krút, Pappskivir,
Filtproppar.

Sprengievni:

Gelignite, Cordtex explosivt fjús, svart
fjús, gummifjús, Perlur nr. 6 og 8, og
elektriskar.

Oljukkæðir:

Dansar, Buksur, Troyggjur, Skjúr, t,
Svintur, Leggings, Sydvestar, svartar Olju-
frakkar, Klæðsekkir.

Gummistývlar:

Menn 1½, ¾ og knæ, Kvinnur: Glansi-
stývlar, Dreingir: svartir.

Gummiskógvar og -stývlar

við lissum.

Løriftaskótyr:

til Kvinnur, Menn og Börn, í øllum
støddum.

Morgunskógvar:

til Kvinnur og Menn.

Skipsproviantering. Matvørubúð. Klædnabúð.

Hagar

verða sundurbýttir

Um hetta evni skrivaði Sosi-
alurin 14. í h. m.

Tað er nógv skrivað um, hvat
frami tað er fyri seyðabrukið,
at hagar verða sundurbýttir, og
smáeigarar samanlagdir, í hóska-
andi stóran haga. At smáeigarar
verða samlaðir, vil siga sama
sum, at »tann sum bert eigur
ein ella fáar frælsir, í nógvum
hagapørtum, skal samla allar
sinar frælsir í ein hagapart«.
Hvat framburði, arbeiði o. m.
viðvikir, so er hetta einki at
tvíast um.

Sosialurin skr.:

»Mangir meina at tað, at skifta
hagan smátt sundur fer einki at
gagna seyðabrukinum«.

Hvør hevur mælt til hetta?
Á prenti hevur tað neyvan sæst
og mann og mann ímillum valla
hoyst, ti tað er litið skil í hes-
um, ultan so at tann ið litið
eigur, við serliga góðum hugi
fyri seyðabruki vil hava sitt frá
og inngyrt — soleiðis má eisini
tann, ið nógv eigur (í flestu før-
um skuldi hann tað) kunna fáa
sitt frá, ti hann er ofta heftur í
framburði, ti hinir eigararnir
eru so nógvir og smáir, og ti
geva seyðinum minni ans.

Men skal tað vera galið at
býta stórar felagshagar og samla
hálvar og heilar gyllismenn í
hóskandi hagapartar, so er fá-
fongt at tosa um rationella seyðar-
rókt.

Sosialurin skrivur:

»Eitt ið menn nevna viðvikir-

andi hesum hagabýti og finnast
at, er, at kongsbóndur fáa frá
jarðagrunninum fullan studning
til stikið, meðan smámenn einki
kunnu fáa«.

Hvaðan er hesin fulli studn-
ingur, kongsbóndur fáa?

Landbrúkskantórið svarar so-
leiðis: »Teir bóndur, sum eiga
pening innistandandi í jarða-
grunninum, fyri avtiknar traðir,
grundstykki og líknandi, fáa av
hesum peningi, til stik ímillum
hagar. Smámenninir, ognar-
eigararnir, sum ongan pening
eiga í grunninum, fáa ongan
studning til hagastik, men ein
1/3 til at stika um eina trøð
fyrstu ferð«.

Tá skrivað og talað verður
um kongsbóndan og smámenn-
in (ognarmannin) eigur tað ikki
at vera greitt soleiðis frá, at tann,
ið lesur og lurtar, skal fáa eina
skeiva fatan av ti.

Kongsbóndin (í dag) er mað-
urin tann, sum hevur ein før-
oyskan garð, størri ella minni,
í festi frá tí almenna, hvar hann
er skyldugur at lata, árligan
pening í leigu, sum álagt er
festinum. Har til skal hann halda
við lika og böta um »hus og
gaard og alt som staa« og ofta
lata bæði eini og tvinni hald.
(Til foreldur og ommu og abba).

Smámaðurin eigur sína jörð,
tað er hansara »privata«, so
verunliga er hann tann rætti
bóndin.

Ivaleytt verður henda grein
lisin og fata so av mongum,
sum um greinskrivarin her

berjist fyri, at bera í høtuflaka
fyri kongsbóndan.

Ja, til deils er tað tað. Bónd-
in yvirhøvur er ikki verri enn
hini menniskjuni, men bónda-
(ella jarða-) stætturin er »aftur-
úr silgdur«. (Sjá Árbók Føroya
Búnaðarfelags 1935. Tíðarskifti.
H. J. Jacobsen).

Hvat er hjálpt uppá bónda-
stættin í samburð við aðrar
stættir her á landi?

Óg bløðini (pressan) seinastu
40 árin (einki blað undan tikið)
hava, sum øllum kunnugt, bert
í einum máli verið samd, og er
tað í tí at sáa klandur og hatur
ímillum jarðastættin og hinar
stættir landsins. — Hesi árin
er fólk so »uppflóskað« við hes-
um stættaklandri, at tað trýr tí,
um tað veit tað er rangt, tað
hevur sokið í seg.

Sjúrður Patursson.

Seyðaráðgevarin hevur mis-
skilt tær reglurnar her stóðu
um at sundurbýta hagar. Orðini
vóru ikki blaðsins, men teirra,
ið varðaðu av hesari sundur-
býting. Somuleiðis tað sum sagt
varð um studning til stik. Bløð
mugu hava loyvi at bera fram
hugsan og ætlan fólksins um
ymisk víðurskifti. Vit hava ikki
vilja loypt á kroppin á kongs-
bóndum ella øðrum jarðamonn-
um ella sátt hat millum stættir.
Helst vildu vit, at stættir skuldu
komi til semju við tinging og
skuldu kunna skilt hvør annan.
Bóndastætturin er týðningar-
stórir stættur, og væl skipað
samfelag má gera so, at hann
fær góð arbeiðskor. Men ivaleytt
verður so at altíð verður eitt-
hvørt at orðskiftast um — eisini
ímillum stættirnar.

Blaðstj.